

HARMONIE EN DISHARMONIE.

Aan het begin van een bijeenkomst zoals deze beginnen we altijd weer met er op te wijzen dat wij in de geest ook niet alwetend of onfeilbaar zijn. U zou die fout kunnen maken en daarom is het beter dat u zelf nadenkt. Per slot van rekening heeft een van onze collega's eens gezegd: Het is beter dat de mens zijn eigen fouten maakt, dan zonder nadenken die van anderen na te volgen, iets wat ongetwijfeld religieus en maatschappelijk doeltreffend is.

Wat betreft een onderwerp: Ik heb geen bijzonder onderwerp in gedachte vanavond. Wanneer u wilt kunt u er een stellen.

❖ *Broeder, er is op dit ogenblik heel veel onevenwichtigheid onder de mensen. Zou u ons niet kunnen spreken over de harmonie en de disharmonie in de wereld van dit ogenblik en hoe wij daaraan iets kunnen doen?*

Ik zou het kunnen proberen en als het u niet bevalt, over uw hoofden kome het.

Disharmonie, harmonie: Kijk de woorden zeggen het zelf: Waar geen harmonie is kan geen disharmonie zijn en disharmonie kan niet bestaan zonder dat er een concept, een denkbeeld ten aanzien van harmonie aanwezig is. Wanneer u zegt: We zijn onevenwichtig, dan geef ik toe dat dat vanuit uw standpunt misschien juist is, maar hebt u zich wel gerealiseerd dat eigenlijk het grootste deel van uw onevenwichtigheden van buitenaf komt. U leeft in een wereld en u hebt daar een bepaalde voorstelling van en zodra een deel van die voorstelling niet meer in orde is, dan weet u niet meer waar u heen moet gaan. Er was een redelijke welvaart, die is er nu niet meer en hoe moet het nu?

Het is eigenlijk heel eenvoudig. Wanneer je leeft dan heb je elke dag weer voldoende dingen waar je mee af moet rekenen, waar je voor moet zorgen. zaken die je niet uit kunt stellen. Wanneer je die hebt gedaan dan is de dag voorbij. Dan heeft het geen zin meer om je af te vragen hoe het morgen moet of hoe het gisteren geweest is. Je zou moeten beginnen met de dag te leven.

Onevenwichtigheid komt vaak voort uit het feit dat wij ideeën, denkbeelden uit het verleden, verwachtingen voor de toekomst voortdurend gebruiken om het heden mee af te meten. Maar het heden is zichzelf.

Ik weet heus wel dat er heel veel mensen zijn die zeggen: Het gaat ons slecht in de laatste tijd. Nou ja, dat is waar, tenminste wanneer je aanneemt dat het minder goed gaat, heb je gelijk. Maar hoeveel mensen verhongeren er? Hoeveel mensen komen er om van de winterkou? Hoeveel mensen hebben geen kleding om aan te trekken? Hoeveel mensen kunnen waarlijk eerlijk en oprecht zeggen: Wat ik nodig heb dat heb ik niet? Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen dat je zoveel moeilijkheden hebt. Natuurlijk, er zijn altijd moeilijkheden in de wereld. Je hebt een beeld van jezelf en de wereld wil je niet accepteren zoals je bent. Je hebt een bepaald denkbeeld, een bepaalde neiging, een bepaalde geaardheid en er zijn anderen, die schudden hun wijze hoofden. Maar wat gaat het ze aan? Je bent toch jezelf. Wees dan maar gewoon jezelf. Probeer zo goed te zijn voor je medemens als je kunt en zo goed te zorgen voor jezelf als maar mogelijk is.

Als je die twee dingen tegelijk weet te doen, nou dan zul je over het algemeen u niet zo stoten aan die maatschappij, dan zul je je niet zo stoten aan al die conflicten die er zijn en dan wordt je zelfs niet gedreven door de vraag: Als er nu een hiernamaals is, o mijn God, wat zal het voor mij dan worden?

Want ja, u kent dat allemaal. We willen goed en we denken dat we halve heiligen zijn, maar diep in ons hart weten we: we zijn zondaren en terwijl de anderen ons op het bidprentje bij de begrafenis al met een stralenkrans afbeelden, zien we onszelf al, voorzien van enkele horentjes en een pijlstaart, afdalen in die vurige diepte waar aan alles tekort schijnt te zijn behalve aan overvloedige warmte. Het is een beetje een dwaasheid. Je bent jezelf, niets kan je uit je evenwicht brengen wanneer je het zelf niet doet. Wanneer het nodig is kun je tegen alle dingen op. Pijn? Nou ja, goed, je kunt tegen pijn als je er maar niet bang voor bent. Je lichaam

heeft een bepaalde grens. Boven die grens kan het geen pijn meer verdragen en voelen maar dan voel je ze ook niet en zolang je pijn voelt is het een pijn die je verdragen kunt. Wees er niet bang voor en je zult zien dat de pijn draaglijk is Maar ja, als je bang bent voor een klein beetje pijn en je afvraagt wat het morgen zal zijn als het erger wordt dan heb je in je gedachten zo'n onrust opgebouwd dat je eenvoudig niet meer in staat bent om zelfs een speldenprik te verdragen. Het ligt maar aan jezelf.

U zegt: Wat moeten we doen om harmonie te vinden en dan zegt iedereen: we willen harmonie met God en met de medemens. Ja God. God is lekker vaag. Daar kun je altijd wel mee in harmonie zijn, nietwaar? Wanneer het niet past, dan verander je het beeld van God een beetje en dan past het weer. Wie kan uiteindelijk weten wie en wat Hij is, we weten niet eens of het een Hij is, een Zij of een Het. We weten alleen dat er iets is. Maar met onze medemens? Harmonie met de medemens is zo moeilijk. De een drinkt, de ander doet dingen die niet netjes en verboden zijn, tenminste dat denken wij, en weer een derde die houdt zich bezig met zaken die slecht zijn, die duivels zijn of hij gaat misschien al te zeer op in allerhand vroomheden waardoor hij het menszijn verpest. Och, mensen, het is verschrikkelijk.

Als we er zo over denken is het dat voor ons. Natuurlijk, mensen zijn onredelijk. Het feit dat ze soms nog redelijk zijn is het enige wat hen onderscheidt van het dier. Het dier is het of helemaal, of helemaal niet. De mens is altijd tussenbeide. Laten we ons er niet te veel van aantrekken. Onredelijke mensen, best. Laten we proberen om de goede vrede te handhaven, en gaat het niet, ja Jezus heeft een goede raad gegeven: Wanneer ze u op de linkerwang slaan, keer ze de rechter toe. Maar onthoud wel: als ze de derde slag proberen, treft u in het midden, dan zit u altijd goed.

Het geeft helemaal niet dat die anderen anders zijn en dat die anderen weleens onredelijk zijn, dat ze geen rekening met je houden, tenzij jij je dat aantrekt. Maar heb je daar wel reden voor? Wees een keer eerlijk: Heb je niet altijd veel meer dan je nodig zou hebben? Is er niet altijd weer één ogenblik dat je eens even kunt lachen, al is het maar dat een plant die je al twee jaar hebt weer een bloemetje zet of dat je hond of je kat je vriendelijk tegemoet komt. Er zijn altijd kleine ogenblikken van geluk. Wanneer je deze niet uit het oog verliest, dan ben je in staat veel meer te verdragen van die wereld buiten je. Ja, u hoort het goed: verdragen, want het is uiteindelijk iets dat niet geheel past bij ons wezen, ons denken, ons gevoelsleven. We maken het niet belangrijker dan het is en dan blijkt opeens dat die kleine vreugden die we elke dag hebben, zich toch weer weerspiegelen, dan eens hier, dan eens daar. Er zijn altijd weer ogenblikken dat je in je medemens toch iets ziet, dat je toch even verrast wordt, dat je even moet zeggen: Ja, dat is eigenlijk veel meer dan je zou kunnen verwachten.

Als je evenwichtig wil zijn, dan moet je met die dingen rekening houden. Wanneer u nu werkelijk eens een keer in deze wereld gewoon probeert een ander zichzelf te laten zijn, en bereid bent om die ander te helpen, zover u dit voor uzelf kunt verantwoorden, dankt u dan niet dat het een veel betere wereld zou zijn? Het gaat er toch niet om of je jong of oud bent, of je arm of rijk bent, het gaat erom dat jullie mensen zijn, allemaal.

Zo dadelijk zijn jullie allemaal dood, zijn jullie allemaal geesten. Iets wat je niet hoeft te geloven, hoor, maar er komt een ogenblik dat je de geest geeft en geest bent tegelijk. Nu leven, nu aanvaarden wat er is, dat betekent wel eens dat je in de knoei komt met allerhand denkbeelden die je hebt. Verander dan deze denkbeelden. De wereld kun je niet zo gemakkelijk veranderen, je denken wel. Probeer nooit de wereld te veranderen, dat kun je niet. Wanneer je een mens wilt helpen om te veranderen, dan doe je iets goeds.

Dus als je zegt: Praat nu eens over harmonie en disharmonie, dan heb ik eigenlijk al heel veel gezegd. Ik heb gezegd: harmonie dat is de wil tot aanvaarden van de andere. Het andere zoals het is, zonder daarbij te vergeten uzelf te zijn. En disharmonie dat is niets anders dan meer jezelf willen zijn en daardoor het andere minder te aanvaarden zoals het op dit ogenblik is.

Nu zegt u: Ja, wat moeten wij met deze droeve wereld? Ze zouden eigenlijk alle openbare gebouwen moeten voorzien van dichtgelaste ramen opdat niet aan nutteloosheden de schepels franken de ramen worden uitgewooid die zo te kort komen en die we zo hard nodig hebben om nog een klein beetje van onze droomwereld te behouden. Ik kan met u meevoelen. Het is verschrikkelijk. Als we kijken hoe allerhand mensen ondanks alles weten beter te worden aan de ellende die voor anderen zo langzaam maar zeker ontstaat. U hebt gelijk. Maar bent u daardoor een ander? Kunt u er iets aan doen? Je kunt misschien hard gaan schreeuwen en

daardoor een ander wakker maken uit zijn welverdiende slaap of zoiets. Daar kun je toch niets aan doen. Wees een beetje redelijk. Je kunt alleen de dingen doen die je zelf tot stand kunt brengen. Je hebt alleen werkelijk invloed door wat je zelf bent, maar ook tot stand brengt. Een droom kun je niet waarmaken, maar wat je in je handen hebt, wat je in je brein hebt en vorm kunt geven, dat maak je waar.

Als je dan harmonie wilt hebben, probeer dan niet om eventjes uit te maken hoe anderen moeten leven en hoe de wereld moet draaien, dat kun je niet. Probeer gewoon van jezelf het beste te maken wat je kunt. Laat zien op welk gebied je iets betekent. Dan ben je al veel verder, want dan voel je je niet meer zo afhankelijk van anderen. Zolang je gevoel van belangrijkheid, van menselijke waardigheid afhankelijk is van hetgeen anderen moeten doen, zul je nooit harmonisch zijn omdat er één ding ontbreekt: de zekerheid dit ben ik en dat kan niemand me afnemen.

En dan komen we een beetje op de lichamelijke toestand. Die zit er ook in in deze tijd als u zo onevenwichtig bent: Nu ja, dat kan te maken hebben met allerhand dingen. Het weer is een beetje ongewoon. Wanneer we de statische lading zouden meten op een kilometer hoogte ongeveer ten aanzien van het aardoppervlak, dan zouden we tot de conclusie komen dat er nogal veel variatie in zit, de statische variatie, en dat werkt allemaal op de mens in, op zijn zenuwstelsel, op zijn brein. Nu ja, van dat brein gelooft u het wel omdat u denkt: hoge bomen vangen veel wind, dus dat brein dat wordt nog veel meer verdoofd en het lijkt er soms ook op. Maar uw lichamelijke toestand kunt u alleen zelf verbeteren en in deze toestand, deze winterperiode met abnormale klimatologische omstandigheden, met abnormale activiteiten van de aardkorst ook, want dat kunnen we er wel bij noemen, moeten we eerst proberen te zorgen van de juiste voeding te krijgen en d.w.z. dat u ondanks alles toch maar een klein beetje moest gaan kijken naar wat gezond en niet naar wat lekker is. Handboeken te over wat dat betreft, maar als u er dan maar rekening mee houdt dat op het ogenblik dus als het even kan, u via normale voeding anderhalve keer de dagelijkse vitaminedosis moet binnenkrijgen en wat dat betreft ook van sporen, dan zit u ongeveer goed. Zorg ervoor dat u lichaamsbeweging hebt. Zeker: je zit lekkerder achter de kachel. Maar loop nu maar eens een keer in de wind. Zorg ervoor dat je redelijk slaap krijgt, een mens heeft rust nodig. Bovendien kan uw geest dan heel vaak op andere niveaus van besef toch weer die rust en vrede vinden die u anders zou ontberen. Zorg dat u voldoende slaapt, maar niet teveel. Als je jonger bent dan 30 jaar hebt u aan zeven uur slaap genoeg. Een enkel type misschien acht, er zijn er ook die het met vier vijf uur kunnen doen.

Hou dat gemiddelde maar aan. Lichaamsbeweging en frisse lucht waar je ze vinden kunt. Als u die dingen bij elkaar pakt dan gaat uw lichaam al wat beter functioneren. Maar als je lichaam beter functioneert dan voel je je beter d.w.z. je bent niet zo misantropisch van reactie en dan krijg je als vanzelf ook wat meer veerkracht. Wanneer bepaalde tekorten optreden, we zien dat allemaal, soms geestelijke, dus mentale in dit geval eigenlijk, en soms lichamelijke, dan hebben we zo de idee het wil allemaal niet meer. Laten we dan rustig in ieder geval beginnen met dat lichaam te geven wat het nodig heeft en wat onze geest betreft, laat die maar ontspannen. Kun je goed mediteren, mediteer gewoon over vrede, rust, stilte, licht. Bent u misschien beter in het contemplatieve, beschouw iets wat voor u schoonheid is of het nu bij wijze van spreken een grasspriet is of een roos dat moet u zelf weten. Zelfs een blad van een boom, uitgeklopt tot alleen de nerven overblijven is soms een fantastisch object om je geest a.h.w. in te laten zinken tot er niets meer overblijft dan de complexiteit van een toch altijd aanwezige rust.

Dus, mogelijkheden te over om ook hier wat evenwicht te vinden. Nu zullen er ook mensen zijn die zeggen: Nou ja, onze harmonie wordt geestelijk verstoord. Ho,ho! Kan dat wel? Geestelijk? Wat is die geest? Zuiver beschouwd is die geest eigenlijk energie, kracht. Kracht: is een afgesloten vorm. Kracht kun je niet onevenwichtig maken. Je kunt ten hoogste potentialen doen verschillen binnen het krachtveld. Hebben we niet nodig. Wanneer we ons ontspannen herontstaat altijd het evenwicht. Geestelijk, intern kan niets ons evenwicht blijvend verstoren. Dat kan alleen van buiten af. Wat kan het evenwicht verstoren in zo'n energiebel, want dat ben je eigenlijk? Nou, bijvoorbeeld de aanwezigheid van een anders geladen energiebel in de buurt. Kun je er iets tegen doen? ongetwijfeld. Je kunt jezelf afschermen. Afschermen dat doe je meestal door bewust te worden van het feit dat je bepaalde invloeden niet wenst. Daardoor maak je a.h.w. geestelijk een soort spiegelvlak en alles wat je zou kunnen beroeren en onrust

zou kunnen brengen wordt weerkaatst. Waarheen? Ja, dat weet je ook niet, maar heel waarschijnlijk naar de veroorzaker en aangezien die daar harmonisch mee is wordt die daardoor alleen harmonischer.

Dus geestelijk gezien is er nou niet zo gek veel dat ons evenwicht kan verstoren, tenzij we het zelf doen. En wat blijkt nu voor ons geestelijk evenwicht storend te werken bij mensen? Twijfel. Let wel, twijfel over de eeuwige zaken. Is er een God of niet? Dat is eigenlijk niet zo serieus of ernstig. Het is meer een kwestie van: O wee, maar ik! Op het ogenblik dat je je confronteert met een waanidee, of een voorstelling die onvolledig of verkeerd is en daardoor gelijktijdig je evenwicht verliest ten aanzien van de werkelijkheid waarin je leeft en nog eens ten aanzien van je innerlijke zekerheid, ja, dan ben je

overspannen en dan zijn er duizend en één termen voor. Men noemt het werkloosheidssyndroom, men noemt het de sociale disruptie en haar gevolgen, wat mooie woorden zijn voor alle dingen. Het komt er eigenlijk op neer dat je niet meer in staat bent je innerlijk wezen, je innerlijke werkelijkheid zo te aanvaarden dat je zegt: In mijzelf ben ik een geheel en alles wat buiten mij is kan mij niet beroeren tenzij ik dit wens. Dus ook geestelijk kun je dat evenwicht gemakkelijk herstellen. Dan ben je misschien een beetje geïsoleerd maar je weert alleen af waar je geen raad mee weet. Komen er vreemde invloeden op je af, geestelijke, dan zul je ze proeven, kijken of je er beter van kan worden a.h.w. of, je er iets voor terug kunt geven voor watje ontvangt.

Harmonie is de uitwisseling van zeer verschillende waarden tussen een groter aantal persoonlijkheden, afgeschermden eenheden, die daardoor gezamenlijk beschikken over een groter potentiaal dan anders denkbaar is. Die harmonie kunt u geestelijk altijd bereiken wanneer u maar niet bezig bent uw eigen innerlijk door twijfels te verstoren. Ben ik goed of ben ik kwaad? Wie van u kan dat zeggen? Weet u wat goed en wat kwaad is? U weet wat de mensen daarvan zeggen, wat geleerd wordt. Maar per slot van rekening, de geleerden die het leren zijn het er niet over eens. Is het niet veel beter om dan jezelf te zijn?

Als er een ding is wat treffend is voor het innerlijk evenwicht, dan is het wel Jezus voortdurend spreken over God, de Vader. Een vader kan je een opdonder geven, maar hij zal ook voor je zorgen. Ik weet niet of u dat vaderbegrip, moederbegrip als u dat liever wilt, wilt personifiëren. Persoonlijk zou ik het niet doen. Er is altijd iets waartoe u behoort. Er is altijd iets wat u ten koste van alles in stand houdt. Er is iets wat zin geeft aan uw bestaan, nl. de kracht waaruit u bestaat zelf. En of u die kracht nu het toeval noemt, of u het God de Vader noemt of Allah of mijnentwege nog anders, maakt toch geen verschil uit. Vecht niet over namen, vecht niet over definities van datgene wat je niet eens kunt begrijpen. Maar weet wel van jezelf dat ik besta, dat ik in mij voortdurend deze kracht en deze energie heb die in mij nodig is en dat gelijktijdig, buiten mij, naast alles wat botst met wat ik ben, toch ook weer een harmonie, een samenklank met anderen mogelijk is. Dat is mijn bewijs: Ik heb betekenis voor het leven en daarom moet ik mijzelf zijn zo goed ik kan.

Wat moet ik nu nog verder zeggen over harmonie? Ik zou natuurlijk kunnen gaan spreken over de vraag of heffingen terecht of ten onrechte zijn. Maar ja, zoals een collega van mij al zei: Vroeger waren er veel piraten. Sedert dat ze geïncarneerd zijn, zijn ze meestal ontvanger van de belastingen geworden. Dus, maak je daar nu maar niet te druk over wat recht is of onrecht en bovendien, waarom maakt u zich zo druk over uw bestaan in deze wereld? Maakt u zich druk over die paar minuten dat u misschien moet wachten op openbaar vervoer? Als het dan wat minder leuk is in de buurt dan staat u alleen te kijken of u verder kan gaan en verder niets. Maar zo is het toch ook in het leven. Wat is dat: zestig jaar of zeventig of honderd, ik gun het u van harte als u het graag wil, ofschoon ik niet zou kunnen begrijpen waarom onder de omstandigheden. Maar goed, als u het wil, kan u het hebben. Maar dan, wat is dat nog ten aanzien van die niet te begrenzen tijd waarin de werkelijkheid existeert, waarin wijzelf bestaan ook, als deel van de werkelijkheid.

Ja, een geloofspunt, ik weet het. Maar als je het niet gelooft dan heb je nog een leuke verrassing en als je het wel gelooft, dan moet je daarvan toch gelijktijdig gebruik maken om de schijnbare belangrijkheid van de stoffelijke dingen eens een beetje af te zwakken.

Ze zeggen, ja goed, en wat dan nog? Harmonie vinden is in de eerste plaats een beetje vertrouwen hebben in jezelf, een beetje begrip hebben voor de betrekkelijkheid van je omstandigheden. Goed, er valt een atoombom. Nou, en?

Wat dan nog? U wolkt omhoog, een klein wolkje gas en voor je het weet is ook dat verwaaid en blijft er alleen maar iemand over die zegt: Wat was dat daareven, ook weer? Natuurlijk het is verschrikkelijk dat die dingen bestaan.

Het is verschrikkelijk dat mensen voortdurend maar bezig zijn zogenaamd terwille van de vrede, elkaars ondergang voor te bereiden. Ik ben het met u eens. Maar zelfs wanneer het gebeurt blijf je toch wel jezelf. Zou je dan misschien beter

vandaag een beetje meer vrede willen brengen waar je het kunt, dan je voortdurend zorgen te maken over de vraag of de wereldvrede, die overigens de laatste paar honderd jaar niet bestaan heeft, ernstig verstoord zou kunnen worden. Ik kan

het allemaal wel echt begrijpen. O hemel! Laten we het in het buitenland zoeken, dat is altijd voordeliger; Maar ik kan me voorstellen dat men Maggie Thatcher de "iron maiden" noemt, de ijzeren maagd. Weet je waarom? In folterkamers hadden ze zo'n ding vroeger. Het zat van binnen vol met stekels en iemand die ondeugend was geweest werd er ingezet en dan ging de deur toe en de rest doet dan denken aan Heinz. De laatste druppel wordt er uitgewrongen. Is dat mens werkelijk zo? Wel nee. Ze is alleen harder en ook een klein beetje dommer dan de meesten beseffen. Dan heb je bijvoorbeeld Reagan; ook Reagan lijkt een onverstoorbare figuur, wijs, hard. Nou geloof maar dat zijn wijsheid van anderen komt, dat zijn hart niet geheel in orde is en dat, wat morele hardheid betreft en mentale hardheid, hij eerder halfzacht is. Je kijkt naar een beeld van die mensen, niet naar hun werkelijkheid. U kijkt naar het beeld van uw politici, naar het beeld van uw priesters, naar het beeld van uw voorman en niet naar hun werkelijkheid. Zou je nou werkelijk door een paar droombeelden u helemaal overstuur laten maken, dat terwijl je zelf zoveel kunt doen?

Zeker, je kunt de wereldpolitiek niet veranderen, maar per slot van rekening, wat is een generaal waard die geen soldaten meer heeft die voor hem vechten? Als hij zelf moet vechten bedenkt hij zich heus wel drie keer. Wat is een politicus waard wanneer hij besluiten neemt waar niemand zich aan stoort? Als u gewoon zorgt dat u in uw eigen omgeving, met uw eigen middelen, alles doet wat u kunt, en als ge een taak hebt in de gemeenschap, die zo gewetensvol vervult als mogelijk is, zonder uzelf geweld aan te doen, hebt u dan niet genoeg gedaan? Denkt 'u nu werkelijk dat het veel uitmaakt of op de bank een 0 meer of minder achter het bedrag van uw tegoed komt? Per slot van rekening, er zijn zoveel nullen bezig om te zorgen dat er zoveel nullen achter moeten komen wil het hetzelfde blijven, dat je daar geen overzicht meer op hebt. Misschien word je wel rijker omdat je minder hebt en alzo minder kunt verliezen door de dwaasheid van anderen.

Maak je gaan zorgen en denk niet verbitterd aan je oude dag. Een oude dag bestaat niet behalve voor mensen die te jong zijn om hun leven nog in vele jaren te tellen. Uw oude dag die komt misschien, misschien ook niet. Maar vandaag is er altijd. Als u harmonie wilt, als u die disharmonie rondom u langzaam maar zeker wilt wegdringen tot er alleen de werkelijkheid overblijft van wat je bent en wat je zelf kunt, dan moet u vandaag leven, niet gisteren, niet morgen. Dan moet je je energie gebruiken om datgene te doen wat nu, gezien uw eigen wezen, gezien uw eigen mogelijkheden, het beste, het meest noodzakelijke is.

Vraag nooit het onmogelijke van jezelf, maar altijd net een klein beetje meer dan je eigenlijk mogelijk acht. Probeer gewoon niet 100 maar 1017 te leven en te werken, meer is niet nodig. U zult dan zien dat er in de wereld steeds meer dingen zijn waar je toch nog vreugde in kunt hebben, waar je mee kunt samen werken, samen gaan. Dingen die je gaat voelen als deel van je eigen werkelijkheid, als een kracht die op je uitstraalt, als een geluk, dat je, ondanks alles, toch even draagt. Dan zul je weten dat er harmonie is. Maar kijk alleen naar die dingen die anders gaan dan je goed acht, kijk naar de dingen die verkeerd worden gedaan door anderen en ik garandeer u niet alleen disharmonie, maar een innerlijke chaos waaraan uzelf ten onder dreigt te gaan. Nou u.

Als Mussolini nu zo'n gebaar maakte (kin vooruit) dan riep iedereen: duce, duce. Nu heb ik nog veel verstandiger dingen gezegd dan hij, ik maak hetzelfde gebaar en wat doet u? U moogt erom lachen, als u één ding belooft: dat u ook een beetje om uzelf lacht. Want weet je het is in de wereld maar droef gesteld. Iedereen vraagt zich af waar de humor gebleven is, maar als je in de spiegel kijkt ontmoet je hem weer.

Heus vrienden, wanneer je met zo'n onderwerp komt dan kun je daar zwaarwichtige dingen over gaan zeggen. Ik kan u gaan wijzen op de totale eenheid van het Al waarvan wij allen deel uitmaken en in de verbondenheid waarmede we ondanks alles toch zullen terugkeren tot de werkelijke harmonie die we alleen voor een ogenblik verliezen wanneer we beseffen deel van een eenheid te zijn.

Dat klinkt dan heel mooi. Ge kunt er geen steek mee doen. We hebben weinig aan theorieën van goden achter de wolken die voor ons zorgen, van geesten die naast ons gaan en ons voortdurend beraden en helpen. We hebben heel weinig aan al die theorieën van anderen die het wel even op zullen knappen of ze nu zijn van de hoogste geestelijke orde of van de eigen wereld. We hebben onszelf. Zeg het eens stilletjes tegen jezelf: Ik ben, ik ben ik. Wat ik ben, kan ik waar maken. Wat in mij bestaat, kan niemand vernietigen wanneer ik het niet zelf doe. De werkelijkheid in mij is veel meer dan ik me voor kan stellen. Of ik het me voor kan stellen of niet, ik kan het leven, ik kan er gebruik van maken want ik ben ik. Zeg het eens tegen jezelf. En als je zegt: Het gaat zo slecht, pijn in mijn pink, dan zeg je toch tegen jezelf: Wat is dat nu voor percentage. Ik wil die pijn niet. Voor je 't weet heb je die weg. En denk niet dat ik gek ben. A1 gaat dit tegen alle gebruiken van de medische stand in, het helpt 999 van de 1000 keer. Zeg niet: Een ander moet het doen; doe het zelf, u kunt het. Wanneer je werkelijk jezelf zo lusteloos voelt: ga zitten, ontspan je gewoon diep.

Zeg dan: Ze kunnen me allemaal en dan moogt u zelf invullen wat u ze liefst allemaal zou laten doen. Haal eens diep adem. Denk nergens aan. Suf eens even weg. Haal eens diep adem als je er nog aan denken kunt. Beloof jezelf niets en ook de wereld niet en neem je rust. Voor je het weet ben je weer fit en dan kun je meer. Zeg niet: O mijn hoofd loopt over net alsof het een verstopte goot is.

Zeg gewoon tegen jezelf : Ja, ik houd mij nu met teveel zaken bezig. Wat heb ik voor het ogenblik het allereerst in mijn gedachten? Ja dat kan van alles zijn, nietwaar? Laat ik zorgen dat de baas mij niet ziet. Maar het kan ook zijn: Laat ik zorgen dat de baby zoet wordt. Doe dat dan. De rest komt later wel. Doe maar rustig één ding tegelijk en voor de rest, doe maar gewoon, je doet al gek genoeg en om in je wereld te leven moet je een beetje gek zijn. Dus, als u gewoon doet, past u er prima bij. Beste vrienden, er zijn natuurlijk allerlei kunstjes. Kunstjes om te zeggen: Dit is harmonie en dat is dat. Wat heeft het voor zin kunstjes te verkopen. Kracht oproepen, ja natuurlijk, dat kan. Maar per slot van rekening kan ik geen

kracht voor u oproepen tenzij toevallig u de kracht aanvaardt die voor mij geldt. En ik kan wel zeggen: Ik wil u helpen, ik wil u genezen, ik wil u sterken, ik wil u een klein beetje ontdoen van uw mismoedigheid. Dat kan toch alleen maar wanneer wat in mij als concept daarvan leeft, toevallig bij u een kwaal geworden is. En nu kan ik dat doen, ik kan het laten, zeg het zelf maar. Wanneer u niets zegt, doe ik niets. Het is anders dan bij een politicus: naarmate u minder zegt, doet hij meer, maar bij mij is het omgekeerd.

Had iemand vragen bij dit onderwerp?

❖ *Broeder, enerzijds sprak u daarjuist van het feit dat mensen verhongeren, anderzijds van een dierlijke harmonie die in samenwerking met de anderen kracht oproept en als ik beseft, of als we samen beseffen, dat bepaalde structuren verantwoordelijk zijn voor een onrecht dat de oorzaak is van het feit dat bepaalde mensen verhongeren, ziet u dan geen verband mogelijk van de kracht vanuit die harmonie en de mogelijkheid iets te veranderen ook buiten ons individu?*

Wanneer je jezelf verandert, verander je de wereld waarin je leeft. Wanneer je probeert structuren te veranderen, dan ben je voortdurend bezig met iets wat ten hoogste een deel van je werkelijke persoonlijkheid omvat, dat zul je met me eens zijn. Maar als u uw werkelijke persoonlijkheid beseft en tot uiting brengt, dan brengt u dus meer kracht op, ook ten aanzien van de verandering van die structuren, dan u anders had kunnen doen. Wanneer u tot harmonie komt met de anderen, dan houdt die harmonie in dat u elk voor zich werkende en zijnde, elk op zijn eigen wijze en ook voor zijn eigen verantwoording, toch eigenlijk samenwerkt omdat u elkaar steeds beter gaat aanvullen. Dat betekent dat u een veel grotere invloed hebt, dat u veranderingen teweeg brengt in de wereld, buiten u. Niet omdat u de wereld wilt veranderen, maar omdat u anders bent. En dan kunt u die structuren veranderen.

Weet u, er zijn allerhand problemen waar je mee bezig kunt zijn. We kunnen natuurlijk stellen dat het fout zit in deze wereld en ja, vanuit mijn standpunt heb ik de neiging om u gelijk te

geven. Dan zult u waarschijnlijk zeggen dat de leiding verkeerd is, dat het economisch stelsel verkeerd is.

Misschien dat de moraal niet deugt en in al:die gevallen wil ik, onder voorbehoud, nog knikken. Maar hebt u wel eens gezien wat er gebeurt? Mensen besluiten om iets te doen. De structuren moeten eens eventjes door elkaar geschud worden. Ze gaande straat op. "Mannen, broeders, kameraden, wij nemen dit niet langer. Wij laten ons niet langer uitzuigen. We laten ons niet langer misbruiken.

Wij mannen, kerels die we zijn, zullen de straat opgaan en we zullen daar met trommen en met vaandels en met vuisten laten zien wat wij willen." En weet u wat het resultaat is? Een aantal gewonde demonstranten, een paar zwaar beschadigde rijkswachters, een aantal auto's van mensen die er ook niets mee te maken hadden die plotseling vreemde deuken en builen vertonen. Een aantal glazen die gesneuveld zijn zodat men gratis op de tocht zit bij het gebruik van zijn maaltijd.

En de banken die hebben misschien ook wat schade geleden waar de verzekering, en indirect misschien de gemeenschap, wel weer voor op zal draaien. En dan ga je naar huis, en wat heb je dan veranderd? Hoogstens de getalsterkte van de rijkswacht bij de dreiging van een volgende demonstratie. Noemt u dat een structuur veranderen? Je kunt de mensen opblazen: "Gooi er maar een paar bommen in. Maak van de Wetstraat de Plofstraat bij wijze van spreken." U hebt dat allemaal gedaan, er is niks meer over. Zelfs de Nationale Loterij heeft geen mogelijkheid meer tot uitbetaling. De B.R.T. is explosief monddood gemaakt en voor de rest zijn er een aantal senatoren en andere belangrijke mensen tijdelijk met ziekteverlof. En dan komen er andere. En de zaak gaat door zoals ze geweest is. Alleen natuurlijk is er een grotere hardheid tegenover het gepeupel en misschien komt het leger er bij te pas. Heb je dan de structuur veranderd?

Misschien lukt het u: een revolutie. "Kameraden, de wapens in de vuist zullen wij het waar maken " en dan schiet je je ergste tegenstanders dood. En dan ontdek je dat het niet zo gemakkelijk is en dan regeer je met het geweer in de hand, nietwaar? En dan steek je de gevangenen vol met iedereen die zijn mond open durft te doen, want je moet de zaak veranderen en wie niet veranderen wil die moet dus maar kapot. Moet je alleen maar kiezen welke hand je omhoog wil steken, de linkse of de rechtse.

Verander je dan veel? Het enige wat je verandert is degene die de leiding heeft en voor de rest blijft het hetzelfde. Je kunt de dingen niet veranderen, beste vrienden, door een systeem te veranderen, maar door mensen te veranderen. Je kunt die wereld niet beter of niet slechter maken dan die is met de wapens in de vuist of met groot lawaai en vele kreten. Het enige wat je kunt doen is anders worden, de mensen anders maken, niet door dwang maar door wat je belet, door de harmonie die je met hen gaat gevoelen, door de samenwerking waardoor je, ondanks alles, voort kunt gaan waar het schijnbaar niet meer mogelijk is. Dat kun je wel. En dan vraag ik me af: Wat zin heeft het tegen structuren te strijden zolang de mensen niet veranderen. Ik vraag me af of het zin heeft je met geweld af te zetten tegen de dwaasheden van het ene gouvernement als je niet eens in staat bent een ander gouvernement te vormen dat die dwaasheden, of gelijkvormige niet maakt.

Verander de wereld en begin bij jezelf. Jaja. En een tweede ding: Als je gelooft, leef dan volgens je geloof en predik het niet. Als je dat kunt doen, dan kom je verder. U ziet, ik ben het in veel opzichten wel met u eens, ten aanzien van de wantoestanden, maar ik ben het niet met u eens ten aanzien van de mogelijke middelen. Als ik ooit van een grote dwaasheid heb gehoord dan is het van mensen die staken om hun werk te behouden. Mensen die niet werken omdat ze werk willen hebben. Dwaasheden. Van mensen die demonstreren tegen iets terwijl ze niet weten wat ze wel willen. En die dwaasheden, die zijn: er in de wereld, ik geef het direct toe: Ik zou ook meer voelen voor een wegvallen van alle grenzen, voor een wegvallen van allerlei overbodige steunen hulpverleningen en in de plaats daarvan de mogelijkheid voor elke mens om net zolang te zoeken totdat hij zijn plaats heeft gevonden, ergens op de wereld. Daar zou ik veel meer voor voelen. Maar dat kun je niet afdwingen.

Omdat te bereiken moeten de mensen veranderen en niet de systemen. Als de mens goed is, is elk systeem goed. Als de mens niet goed is, deugt geen enkel systeem. Neem me niet

kwelijk dat ik u dat ter overweging wil geven omdat dat, in verband met uw structuren op zijn minst bemerkenswaardig is. Aan u.

❖ *En zonder geweld, zoals Martin Luther King?*

Martin Luther King. Hij was een man die een droom waar maakte door hem te leven. Hij is er aan gestorven, zeker, maar daar is hij niet slechter van geworden. Het feit dat hij geleefd heeft, heeft meer veranderd dan men in uw dagen beseft, want de grote veranderingen voltrekken zich altijd bijna stilzwijgend. Ze bestaan uit ongetelde kleine dingen die samen iets enorms zijn.

De spectaculaire grote veranderingen zijn over het algemeen niet meer dan voorbijgaande modes. Dan kunnen we spreken over Ghandi, die ook, met een handige strategie, laten we dat niet vergeten, een groot gedeelte van de mentaliteit van een rijk toch zeer sterk heeft veranderd en die bovendien, en dat mogen we hem toch ook wel aanrekenen, door niet te vechten, een overwinning heeft geboekt op het Empire, waar hij met wapens nooit iets had kunnen bereiken; Maar hij ging wel uit van het standpunt: Ik ben zelf geweldloos, ik ga voor. Hij ging niet uit van het standpunt: Anderen moeten veranderen. Hij heeft alleen gezegd: Wanneer je met me mee wilt gaan, ga mee. En zelfs dat ligt ook in de christelijke zin. Jezus heeft nooit gezegd: Je moet me aankleven. Hij heeft alleen gezegd: Wil je mee, kleef me aan en volg mij. Hij heeft gezegd: Wanneer je mij volgen wilt dan moet je dit of dat doen. Hij heeft niet gezegd: Je moet dat en dat doen. Hij heeft het voorwaardelijk gesteld. Hij heeft nooit gezegd: Alleen wanneer je in mij gelooft zul je behouden worden. Hij heeft wel gezegd: Wanneer je in mij gelooft zul je behouden worden. En dat ene woord "alleen" dat hier weg valt is genoeg om duidelijk te maken wat de grootheid vormt van hen die de werkelijke veranderingen in de wereld tot stand brengen. Het zijn degenen die geen voelingen zoeken, maar ze wel aanvaarden en die de waarheid die ze brengen in de eerste plaats zelf zijn en leven. Voldoende?

Nou, dan hebben we hier een mengsel gehad van sociaal, geestelijk, ja, hoe moet ik het zeggen, eigenlijk van het totale leven met als basis harmonie en disharmonie. Of u harmonisch bent, moet u weten want u kunt het alleen zelf bepalen. Als de wereld disharmonisch is, moet u zich anders in die wereld plaatsen tot u een mate van harmonie vindt die u voor uzelf kunt zijn en blijven. Grote voorbeelden uit het verleden leren ons misschien veel, maar ze kunnen ons alleen maar leren wat we zelf nu moeten zijn en niets anders.

En als er mensen zijn zoals Mao, die heeft gezegd: Macht komt uit de loop van een geweer, zou ik zeggen: Menselijkheid komt uit het vermogen zelf als mens te leven zonder anderen met je opvatting lastig te vallen over wat een mens moet zijn. Kijk, ik kan me voorstellen dat sommigen zeggen: Het is niet veel geweest. Misschien hebt u gelijk, misschien niet. Ik kan me voorstellen dat u zegt: Ik had wat anders willen horen. Nu, u krijgt dadelijk de kans. Na de pauze worden er vragen beantwoord zoals u weet. U kunt zeggen: Hij is veel te lang aan 't woord geweest. U hebt dan ongeveer gelijk. Voor mij is het maar een korte tijdsperiode. Ik hou het nog lang vol maar dat kan ik u niet aandoen.

U kunt misschien zeggen: Ja, moesten we dit nou horen? Eigenlijk wel. Want weet u, het grote probleem van uw wereld is dat de mensen disharmonisch zijn en dat ze elkaar als vijanden en concurrenten beschouwen in plaats van te beseffen dat je alleen door samen te werken; door samen te zijn en samen te delen, werkelijk iets kunt bereiken.

En als ik dat dan toch nog eens even heb kunnen laten doordringen; vrienden, dan mag ik u zeer terecht danken voor uw aandacht, want ik heb mijn denken gegeven en mijn weten. Het resultaat komt alleen voort door de confrontatie daarvan met hetgeen u bent, weet en denkt.

Goeden avond.